

SŁOWO

WILNO Niedziela 1 września 1929 r.

Wilno, Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4; otwarta od 9 do 4. Telefony: redakcji 17-53, administracji 22A, drukarni 253

PRZYKRETA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicą 7 zł. Kouty czekowe P.K.O. Nr. 30259. W sprzedaży detalicznej, cena pojedynczego Nr. 20 gr.

Opisaki pocztowe wyszczególnione ryczałtem Redakcja reklamów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie odpowiada za niezapłacone ogłoszenia.

PRZEDSTAWICIELSTWA

- BARANOWICZE — ul. Szeptycyńskiego — A. Laszuk.
- BIENIAKONIE — Bufet kolejowy.
- BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
- DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
- DUKSZY — Bufet kolejowy.
- GLEBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierow.
- GRODNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
- HORODZIE — Dworzec kolejowy — K. Smarzyński.
- IWIENIEC — Sklep tytoniowy S. Zwierzyński.
- KLECK — Sklep „Jedność”.
- LIDA — ul. Suwalska 13, S. Matecki.
- MŁODOCZYN — Księgarnia T-wa „Ruch”.

- NIEŚWIEZ — ul. Ratuszowa, Księgarnia Jaźwińskiego.
- NOWOGRODEK — Kiosk St. Michalskiego.
- N. SWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
- OSZMIANA — Księgarnia spółd. Nauk.
- PINK — Księgarnia Polska — St. Bednarz.
- POSTAWY — Księgarnia Pol. Macierzy Szkolnej.
- STOLPE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
- ST. SWIECIANY — ul. Rynek 9, N. Tarasiejski.
- WILEJKI POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24 F. Juczewska.
- WARSZAWA — T-wo Księg. Kol. „Ruch”.
- WOLKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch”.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetry jednostronny na stronie 2-ej i 3-ej 40 gr. Za tekstem 15 groszy. Komunikaty oraz przesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W N-rach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Nagranie 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 groszy.

„Pamiętniki szlachcica litewskiego”

Wielka mowa posła ks. Janusza Radziwiła

Wygłoszona w dniu wczorajszym w Warszawie na uroczystym posiedzeniu grupy parlamentarnej francusko-polskiej w sali Senatu

WSPÓLNE CELE POLITYKI FRANCJI I POLSKI.

Szanowne Panie i Szanowni Panowie! Już w Poznaniu miałem sposobność dać wyraz radości, którą odczuwamy z powodu waszego przyjazdu do Polski. Szyszyście to Panowie we wszystkich miastach i wsiach, które zwiadcicie podczas waszego pobytu w naszym kraju. Dzisiejsze zebranie ma inny cel. Po raz pierwszy od czasu jej istnienia spotkał grupę parlamentarną polsko-francuską ten zaszczyt, że w jej posiedzeniu biorą udział nasi francuscy koledzy. Chcemy więc wyrazić szczerą radość z powodu tego spotkania i publicznej wymiany zdań w sprawie pewnych zagadnień polityki aktualnej.

Cele polityki tak Francji, jak i Polski były już niejednokrotnie przez odpowiedzialnych kierowników jasno określone i przez uprawnione przedstawicielstwa narodowe z wielką jedynomyślnością aprobowane. Dadzą się one określić najwięcej: zagwarantowanie pokoju, a przez to możliwość kulturalnego i gospodarczego rozwoju narodów oraz ekspansji wszystkich ich sił żywotnych. Co się tyczy Polski, to pomimo zbyt wielkiej ilości stronniczości politycznych, Sejm parokrotnie po trzykroć wyrażał jednomyślnie politykę zagraniczną swego rządu, tak, że śmiało można mówić już nie o polityce tego lub owego rządu, ale o polityce narodu. Osięgnięliśmy przez to, że nasza polityka zagraniczna jest zupełnie niezależna od zmiany ministra, a nawet rządu. Tego nie można powiedzieć za wsze o licznych narodach, gdyż często zmiana rządu pociąga za sobą pewne zmiany nawet w polityce zagranicznej, wnosząc w stosunki międzynarodowe tak niepożądany moment niepewności.

Na tej więc wspólnej dążności do utrzymania pokoju i zagwarantowania pokojowego rozwoju narodów opiera się sojusz francusko-polski. Sojusz ten powstał nie tylko wskutek przyjaźni, jaką naród polski żywi dla Francji, nie tylko wskutek podziwu, jaki odczuwa społeczeństwo polskie dla cywilizacji moralnej i materialnej narodu francuskiego oraz dla jego bohaterstwa, którego niezliczone dowody wykazuje historia, ale został on spowodowany przedewszystkiem przez wspólne, realne i trwałe interesy polityczne. Sojusz nasz trwa już od lat 10. Posiada więc on swoją historię i wydał już rezultaty nie tylko dla naszych obywateli, ale osiemieście lat twierdzić, powołując się na rok 1920, kiedy to jedynie Francja poparta nas w walce o wolność i o cywilizację europejską przeciwko zalewaniu ze Wschodu, — że również i dla całego świata. Sojusz ten odbywał jednak w psychice polskiej swoją ewolucję.

POLSKA — MOCARSTWEM SŁOWIAŃSKIM.

I przyjaciele i przeciwnicy nasi powinni sobie zdać sprawę z tego, że Polska z 1929 roku — to już nie jest Polska z 1919 czy 1920 roku, której przedstawiciele zjawiali się zbyt często na konferencjach europejskich w niewdzięcznej roli petentów. Dziś wszyscy — i nasi przyjaciele i ci, którzy uparcie chcą pozostać naszymi przeciwnikami, muszą zrozumieć, że dzieki zorganizowanej pracy 30-milionowego narodu na brzegach Wisły tworzy się i rośnie mocarstwo słowiańskie coraz więcej świadome swej siły i swych praw.

Silę swą nie użyje Polska na niekorzyść swych sąsiadów, lub na niekorzyść słusznych praw — jakiegokolwiek innego państwa — dajemy tego dowody. Z drugiej strony jednak już dzisiaj żadna ważniejsza sprawa, dotycząca tej części kontynentu, nie może być pozytywnie rozwiązana bez udziału Polski, a tem mniej wbrew jej żywotnym interesom. Nie występujemy więc dzisiaj w imieniu Polski bohater

kiej a ciemniejszej, walczącej beznadziejnie o wolność swego ludu, lecz w imieniu Polski, będącej jednym z istotnych czynników pokoju w Europie oraz jednym z istotnych czynników postępu.

Jest rzeczą naturalną, że w tych warunkach sojusz francusko-polski zmienia poniekąd charakter i nabiera nowego, coraz większego znaczenia. Zdajemy sobie wszyscy sprawę z tego, że nie wystarczy mówić przy każdej sposobności o pokojowych tendencjach swej polityki, że nie wystarczy wywieszać sztandarów pokoju, ale że trzeba przedewszystkiem dla pokoju skutecznie pracować. Rozumiemy również, że sojusz dwóch lub kilku narodów, oparty na sile materialnej wyłącznie, nie zawsze może wywołać reakcję i doprowadzić do zbrojnych konfliktów. Europa przedwojenna jest przekonującym dowodem. Nikt zatem w Polsce zdziwić się nie będzie, jeżeli Francja dąży do takiego uregulowania swych stosunków przedewszystkiem ze swym najbliższym sąsiadem, w wszelkie możliwości konfliktów na przyszłość wykluczyć. Naodwrot, taka sama tendencja ze strony Polski z pewnością natrafi we Francji na pełne zrozumienie. Jeżeli zatem konstataujemy i tu i tam istnienie podobnych tendencji, to musimy to uznać za fakt pożądaną, bo jest to realna praca na rzecz pokoju. Niebezpieczeństwo polega na czym innym, mianowicie na braku skoordynowania tych dążeń.

Mówmy otwarcie: z jednej strony zbliżenie francusko-niemieckie nie osiągnęło upragnionego celu, jeśli tym celem ma być zabezpieczenie pokoju, może natomiast narazić nasz sojusz na niebezpieczne obciążenie, gdyby się zrodziło w społeczeństwie polskiem przekonanie, że nasze uprawnione interesy nie zostały uwzględnione. Ze strony polskiej jest nie do pominięcia takie ustosunkowanie się do naszych sąsiadów, któreby w jakikolwiek sposób przeczyło nietyklo literze, ale i duchowi naszego z Francją sojuszu. Jest rzeczą zrozumiałą, że tendencja polityki niemieckiej jest odwrotną, przestałoby jednak być zrozumiałą, gdyby ktokolwiek we Francji lub w Polsce miał tym tendencjom lekkomyślnie ulegać.

WSPOMNIENIE LOCARNA.

Jeżeli chodzi o Polskę, to z za naszej granicy zachodniej słyszymy ciągle powtarzane, niekiedy w sposób brutalny ataki na nasze granice. Czujemy się dzisiaj zbyt silni, by się zbyt temi groźbami nie przejmować i możemy spokojnie zastosować radę wybitnego francuskiego dyplomaty p. Jules Cambona, który już w roku 1912 mówił: „Jest rzeczą zadziwiająco, do jakiego stopnia spokój, największa kurtuazja stanowi dobrą broń wobec której brutalność niemiecka jest bezsilna”. Ale musimy przestrzec wszystkich, że tego rodzaju odezwania się i tendencje nie są robotą na rzecz pokoju. Naodwrot.

Przydepkał chciał, że ostatni raz panowie bawiliście w Polsce w chwili politycznych, opierając się na terenie

gdą zawarty został przez nas wspólnie układ w Locarno. Układ ten zapoczątkował nową erę w polityce europejskiej, zmierzającą do szybkiej likwidacji skutków wojny. Polityka ta ma być dzisiaj nadal prowadzona i rozwijana. Jesteśmy wszyscy zgodni co do tego, że zastraszające następstwa wojny powinny być zatarte jaknajprędzej wspólnym wysiłkiem. Niestety, w sposobie realizacji tego zadania kryją się niebezpieczeństwa, których przeoczenie byłoby bardzo niebezpieczne. Niebezpieczeństwo to polega przedewszystkiem na odmiennym ujmowaniu zagadnienia bezpieczeństwa na Zachodzie Europy a odmiennym na Wschodzie. Francja nie jest wprawdzie w tej chwili przedmiotem ataków bezpośrednich. Byłoby to jednak nieroztropnie twierdzić, że taki stan trwać będzie wiecznie, że bezpieczeństwo jej jest dostatecznie zagwarantowane, bowiem każdy zbrojny konflikt nad Wisłą wywoła niewątpliwie nową ogólną położe, a Polska nie jest na tyle słaba, by sobie dać narzucać przez jakikolwiek aeropag decyzję, któraby podkopwała podstawy jej niepodległości.

SPRAWA WSPÓLPRACY PANSTW EUROPEJSKICH.

Mówi się wszak dużo o trudnościach gospodarczych krajów europejskich i o konieczności solidarności gospodarczej dla tego kontynentu. My w Polsce mamy dla tych spraw najpełniejsze zrozumienie i zrobimy z pewnością wszystko, by taką gospodarczą współpracę ułatwić, chociażby dlatego, by móc skorzystać z jej oczekiwanych rezultatów i następstw. Zdajemy sobie ponadto sprawę z tego, że ścisła współpraca gospodarcza krajów europejskich przyczyni się w dużym stopniu do utrwalenia pokoju. Ale i tu mamy nasze zastrzeżenia. Nie pragniemy się znaleźć w żadnym, chociażby tylko gospodarczym konflikcie z mocarstwem lub społeczeństwem, dla którego mamy sympatię, któremu sporo zawdzięczamy i z którym pragniemy utrzymać, a nawet rozwinąć już egzystujące więzi i stosunki. Zająć takie same stanowiska spodziewamy się ze strony naszych przyjaciół. Pod pozorami kooperacji gospodarczej nie powinny dalej się ukrywać żadne tendencje polityczne, mające na celu osiągnięcie drogi pokojowej i pozyskanie tego, czego się nie było w stanie osiągnąć drogą zbrojnego napadu na swych sąsiadów i kosztem niezliczonych ofiar.

Jeśli kooperacja gospodarcza krajów europejskich nie powinna nosić charakteru zaciepnego w stosunku do innych państw, czy też ugrupowań, to tembardziej nie wolno ukrywać pod pozorami zbliżenia gospodarczego jakiegokolwiek planów zaborszych. Wspominał o tem dlatego, że my w Polsce mamy pod tym względem szereg doświadczeń. Wiemy dobrze, jak wielkie trudności trzeba pokonać, by dojść do porozumienia z kontrahentem, który dąży do uzyskania pewnych zdobyczy politycznych, opierając się na terenie

czysto gospodarczym. Mam tu myśli rokowania handlowo-niemieckie, które się przeciągają już od szeregu lat. Rokowania te natrafiają na wprost nie zwyciężone trudności, które są spowodowane tem, że nie znajdujemy u naszego kontrahenta zrozumienia konieczności współpracy gospodarczej na stopie równości. Przeciwnie, na każdym kroku przebiega tendencja do uczyńnięcia z Polski terenu eksploatacji niemieckiej, tak jak przed wojną była wykonywana, eksploatowana Rosja. Rokowania handlowe polsko-niemieckie dowodzą niezbicie, że trzeba przedewszystkiem zmienić psychikę ludów i rządów, jeśli się chce osiągnąć chociażby tylko zbliżenie gospodarcze narodów, żeby tą drogą zrealizować ideał powszechnego pokoju. Jest bowiem rzeczą znamionną, że w czasach dzisiejszych wszelkie dążenia zaborsze polegają nie tyle na przygotowywaniu zbrojnych ataków, ile kryją się raczej obłudnie pod postacią współpracy pokojowej i gospodarczej, by tą drogą uspić czujność przeciwnika, osłabić jego siłę odporną, od siebie uzależnić, może środkami pokojowymi ale nie mniej niebezpiecznymi od najstraszniejszych działań wojennych. Kto chce budować wielkie dzieło pokoju, ten musi utrwalic w psychice ludów ducha sprawiedliwości oraz prawdziwe zrozumienie tych wzniostych haseł: „Wolność, Równość i Braterstwo”. Wielka rewolucja francuska zastosowała te hasła do jednostek. Dziś należałoby je zastosować do całych narodów. Hasła te są pochodzenia francuskiego. Warto o tem pamiętać. Duch germański zrodził inną naukę, naukę o „narodzie panów i narodach opanowanych”. Teoria ta ma po dziś dzień miliony zwolenników w Europie Centralnej. Być może, że część narodu niemieckiego zaczyna się skłaniać do szczytnych haseł równości i braterstwa. Pozostają one jednak po dziś dzień obecne olbrzymiej większości społeczeństwa niemieckiego, jak również licznemu gronu jego przywódców politycznych. Wielkiem i zaszczytnym zadaniem Francji byłoby zyskiwanie wczorajszych przeciwników dla tych haseł. Ale celu tego nie osiągnie się przez branie pozorów za rzeczywistość i przez wypuszczenie atutów siły politycznej ze swoich rąk.

IDEJ SPRAWIEDLIWOŚCI I RÓWNOŚCI UGRUNTUJE SOJUSZ FRANCUSKO-POLSKI.

Hasła nawet najszczytniejsze nie będą miały wielkich szans realizacji jeżeli będą ogłoszone przez słabych i bezbronnych. By je móc urzeczywistnić, trzeba przedewszystkiem imponować siłą i zwartością organizacyjną. Tę siłę powinien przedstawiać międzynarodowy sojusz francusko-polski, siłę stworzoną bynajmniej nie dla celów zaborszych, lecz dla ugruntowania w stosunkach międzynarodowych idei sprawiedliwości i równości. Zacieśnienie tego sojuszu, pogłębienie wzajemnego zaufania, popularyzacja tych myśli wśród wszystkich narodów, wreszcie oddziaływanie w tym duchu na nasze rządy — oto jedno z najważniejszych zadań naszych grup parlamentarnych. — Wasza wizyta w Polsce, Szanowni Panowie, przyczyni się do tego w dużym stopniu. Jest ona dla nas jeszcze jednym dowodem więcej nietyklo naszej przyjaźni, lecz również waszego zainteresowania się naszym krajem. Wy zaś Szanowni Panowie, będziecie mogli zdać sobie sprawę z postępu, jakie zrobił naród pracowity i patriotyczny w okresie bardzo krótkim i w warunkach, które nie zawsze były pomyślne. Znać, Szanowni Panowie, zbyt dobrze nasze uczucia względem was, bym się potrzebował nad tem rozwodzić. Istota rzeczy polega na tem byście nabrali przekonania, że my jesteśmy zdecydowani i zdolni do pokonania wszelkich trudności, które nam mogą jeszcze stać w poprzek drogi i że w jaknajściślejszym związku naszych narodów widzimy najpewniejszy sposób ich przewyciężenia.

dziniec i okazuje się, że jest demokracją, bo przed wyrazem Radziwił akcentuje praworzadnie „pan”. Czy istotnie to takie zakłęcie do Szesamu demokracji to wymawianie „pan Radziwił”. Mój Boże! od renesansowej postaci Barbary Radziwiłówny do barokowego Księcia Panie Kochanku, od tragicznego patosu kazań Skargi do „Pamiętników szlachcica litewskiego” Henryka Rzewuskiego te wyrazy „książe Radziwił” wryły się w naszą tradycję, w naszą historję, w nasze narodowe pamiętki. Czy ten praworzadny dziwoląg nie razi trochę ucha polskiego inteligenta choć trochę lubiącego naszą historję i literaturę? Czy z państwowych wydań Mickiewicza wyrzuci się zdania w rodzaju „ten zadrzy, choćby to był sam Radziwił książe”? Myśle, że nie. Ten śmieszny demokratyczno-praworzadny snobizm. Czy tym ludzdom z aut i z „panem Radziwiłem” nie wydaje się nigdy, że są trochę śmieszni z tym swoim praworzadnym wandalizmem? To wszystko dla publiczności. Dla użytku jednak p. t. władz zakomunikować muszę wielką tajemnicę, która może im się wyda dziwną i oburzającą, która jednak wynika ze „zjawiska” nazywanego w mowie potocznej stanem prawnym. Oto tytuł książy Radziwiłłów po dziś dzień istnieje i każdego urzędnika Rzeczypospolitej obowiązuje. Każdy Radziwił może spokojnie adresowane do niego bez tytułu pismo odesłać, a potem w sądzie sprawę wygra. Tajemnicę tę posiadam od jednego wybitnego prawnika wileńskiego, dziś już zmarłego, którego gdybym wymienił nazwisko to sprawę łoym sensację, ze względu na skrajnie lewicową aureole, w której ten prawnik chodził. Państwo Polskie nie urodziło się w dniu 11 listopada, lecz jest prawem przedłużeniem dawnego państwa polskiego. Prejudykati więc dawnych sądów polskich o ile opierają się na identycznych stanach prawnych, obowiązują po dziś dzień. Nie trzeba zapominać, że kiedy Ossolińskiego Papież zrobił księciem, to jego powzięty arcybiskupiem kierowani uczuciami przeformował Konstytucję, znosząc i zakazując tytułów w Polsce. Konstytucja ta jednak jak wyjaśniła jurysprudencja polska nie mogła dotyczyć Radziwiłłów i innych rodziń, których tytuły miały charakter jakby zobowiązania między-narodowego, gdyż weszły w artykuł Unji Lubelskiej. Może się to więc komu wydać bardzo dziwnie, ale tak jednak jest, że dopóki artykuł 96 naszej konstytucji „nie uznajemy” (ale nie znoszący, ani zakazujący) tytułów w Polsce nie zostanie tak — zmieniony, że zostanie do niego dodany dodatek iż rozciąga się on także na tytuły uznane przez państwo w akcie Unji Lubelskiej, to do tego czasu jak już powiedziałem tytuł książy Radziwiłłów obowiązuje każdego urzędnika polskiego.

Tyle więc na marginesie małego protokółowego szczegółu. Nie zapieram się bynajmniej, że może jako przywiązany do naszej tradycji Litwinowi to ominięcie Nieświeża sprawi przykrość. Był tam Stanisław August, był Piłsudski. Nie wiem oczywiście, jakie są sentymenta samego gospodarza na Nieświeżu. Osoba Ordynata na Nieświeżu znana jest z tego, że sam siebie usuwa zawsze w cień. Trudno jest jednak o rzetelnego obywatela kraju i prawdziwego patriotę. Ze swoim bardzo złym stanem zdrowia odbył kampanję frontową z 10 pułkiem ułanów litewskich. Każda inicjatywa społeczna na terenie Nowogródzkim znajduje u niego pieniężne poparcie. Ze czasami nie daje sobie narzucać celu społecznego, to już jego prawo obywatela Rzeczypospolitej. W każdym razie oczywiście Pan Prezydent będzie szukał kontaktu ze społeczeństwem. I tutaj przypomina mi się znou jeden szczegół. Kiedyś podano mi do odczytania list prywatny, napisany przez kogoś z urzędu wojewódzkiego Nowogródzkiego, gdzie ten ktoś zupełnie prywatnie charakteryzował pod względem przynależności politycznej wszystkich ziemian. I zabawnie, jeśli był tam wymieniony ktoś, kto był zwolennikiem t. zw. orjentacji Nieświejskiej, przyjaciele „Słowa” i t. d., to był charakteryzowany jako „Obóz Wielkiej Polski”. I naodwrot przy obcych Wielkiej Polski stała charakterystyka: „Org. Zach. Pr. Państw.” Tak się jakoś dziwnie złożyło. I znou tu była taka sama dla mnie tajemnica, jak z temi dwoma samochodami demokratycznym wojewody i antydemokratycznym ziemianina. Może ktoś z kancelarii cywilnej Prezydenta, podróżując po Nowogródkiem, potrafi obie te tajemnice sobie wyjaśnić. Cat.

Parlamentarzyści francuscy gościmi stolicy

WARSZAWA, 31-8. PAT. Bawiący w Warszawie parlamentarzyści francuscy złożyli w dniu dzisiejszym o godzinie 10 min. 30 wizytę w gmachu sejmu p. marszałkowi Daszyńskiemu. Pan marszałek powitał w serdecznych słowach gości francuskich krótkim przemówieniem, na które odpowiedział prezes grupy parlamentarnej polsko-francuskiej p. Locquin. Po zwiedzeniu gmachu sejmowego goście udali się z wizytą do p. marszałka senatu prof. Szymańskiego, poczem przyjęci byli w ambasadzie francuskiej przez p. ambasadora Laroche, a o godz. 12 min 30. przez kierownika Ministerstwa Spraw Zagranicznych. O godzinie 12 min. 40 parlamentarzyści francuscy udali się do ratusza, gdzie złożyli wizytę wiceprezydentowi miasta p. Błędoskiemu, który powitał ich krótkim przemówieniem, wręczając upominki w postaci planów miasta i broszurek statystyczno-informacyjnych w języku francuskim. — O godz. 13 deputowani i senatorowie francuscy przybyli na plac Marszałka Piłsudskiego gdzie nastąpiło uroczyste złożenie wieńca na Grobie Nieznanego Żołnierza.

WIZYTA U PREMIERA SWITALSKIEGO.

WARSZAWA, 31-8. PAT. Parlamentarzyści przybyli dzisiaj w towarzystwie wice-marszałka sejmu Jana Dąbskiego do gmachu Prezydium Rady Ministrów, gdzie byli przyjęci przez prezesa Rady Ministrów Switalskiego. P. premier wygłosił do gości francuskich przemówienie, na które odpowiedział prezes grupy parlamentarnej francusko-polskiej deputowany Locquin. (Przemówień tych niestety, z braku miejsca nie zamieszczamy. Red.)

na Zamku w Nieświeżu nie widzę „demokratyczności”. Widzę tylko poraż setny powtórzonej objaw zeskorpionego, zamkniętego w sobie „Politeistatu” nowogródzkiego, dla którego istnieje tylko pan dyrektor, pan starosta, pan wojewoda, pan minister, a dla którego nie istnieje przedstawiciel miejscowe: o społeczeństwie, nie-

Wojewody nosi na sobie markę „demokratyczności”, a ziemianski Ford „anty-demokratyczności”. Czy dlatego, że drugi płaci podatek, od którego pierwszy jest zwolniony? Zapytawałem nawet o tego pewnego starego biało-ruskiego włościanina z pod Nowogródka. — Niele miał mi tego wytlómaczyć. Rzadko przemawiam „imie-

Echa tajemniczego strzału ze strony litewskiej w rejonie m. Łyngmlany

Dnia 26 s. b. r. w godzinach porannych w rejonie m. Łyngmlany, nieznany osobnik oddał z użycia strzał z rewolwera do przechodzącego wzdłuż granicy patrolu K.O.P., raniąc uderzenia w nogę. Sprawca, pomimo oddania za nim strzałów, korzystając z dogodnego dla siebie terenu, zbiegł na Litwę. Zjście to jest niewątpliwie w związku z wrogą działalnością szowinistów litewskich.

Notatka niniejsza jest jednocześnie sprostowaniem nieścisłych informacji, podanych w prasie wileńskiej w dniu 31 s. b. r. o rzekomych napadzie litewskiej bandy dywersyjnej „a żołnierzy K.O.P.-u.

Wypadek na manewrach litewskich

Onegdaj w dzień podczas manewrów litewskich w rejonie Oran litewskich pocisk armatni trafił w dom tamtejszego mieszkańca Czerniawicza niszcząc doszczętnie całość budynku. Podczas wypadku w m. eskaniu byli obecni żwierz Czerniawicza, z których dwoje, 16 letnia Anastazja i 18 letni Władysław, ponieśli śmierć na miejscu. Tak samo został zabity parobek Markiewicz. Jedynie ocalał, otrzymawszy lekką ranę w nogę, drugi syn 14 letni Jan. (b).

KRONIKA

NIEDZIELA
1 Dział
Idziego jutro
Justa bisk.

Wschód s. g. 4 m. 12
Zach. s. o. g. 18 m. 29

Sposzczenie meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B.
z dnia 31 11 1929 r.

Cisnienie średnie w m 765
Temperatura średnia + 19.0 C
Opad za dobę w mm. —
Wiatr przeważający Cisz.

Uwagi: Pojedn. Maximum za dobę + 6 C Minimum za dobę + 24 C Tendencja barometryczna: spadek, ciśnienia.

sekretariatu T. wa Muzycznego „Lutnia” w poniedziałki i czwartki od godz. 8—9 wiecz.

Dyrekcja instytutu nauk handlowo-gospodarczych w Wilnie podaje do wiadomości, że początek lekcji w Instytucie odbędzie się we wtorek, dn. 3 września o godz. 9 rano.

Wobec bardzo znacznego napływu kandydatów na I kurs niezbędne jest otwarcie IV oddziału rolnolegicznego i dlatego termin przyjmowania podań na kurs I został przedłużony do dn. 15-go września r. b.

Dyrekcja Gimnazjum Zgromadzenia Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu (SS. Nazaretanek) podaje do wiadomości, że egzamina wstępne odbędą się dnia 3 września. Kancelaria przyjmuje podania od g. 9 do 12 codziennie do wszystkich klas z wyjątkiem 7 i 8-jej.

Uwadze młodzieży oraz rodziców przy nabywaniu książek szkolnych polecić możemy, że obecnie dla wygody publiczności także niektóre polskie firmy księgarskie wprawdzie u siebie podreżniki używają, m.in. posiada je księgarnia Józefa Zawadzkiego przy ul. Zamkowej 22.

Internat. Od 1-go września br. otwiera się internat dla uczniów gimnazjalnych czterech starszych klas przy ulicy Mickiewicza 19 m. 6.

Opieka męska i korepetycja na miejscu. Zapisy przyjmują się codziennie oprócz świąt od g. 10—12, Mickiewicza 19 m. 2.

Święta muzykańskie wolne od zajęć szkolnych. W okresie roku szkolnego 1929—30 młodzież wyznania muzykańskiego zwolniona będzie od zajęć szkolnych w następujących dniach świątecznych tego wyznania: Ramazan — Bajram 2, 3 i 4 marca, Kurban — Bajram 9, 10, 11 i 12 maja, 1-szy Mucharama — 29, Dzień Aszura — 7 czerwca.

KOŚCIELNA
— Wiadomości kościelne. Dzisiaj, (niedziela) o godz. 6 p. p. J. E. arcybiskup metropolita dokona uroczystej konsekracji dzwonu w kościele po-Bernardynskim.

MIEJSKA
— (o) Posiedzenie konwentu seniorów Rady miejskiej. W poniedziałek, dnia 2 września, odbędzie się w Magistracie posiedzenie konwentu seniorów Rady miejskiej w sprawie udziału m. Wilna w X zjeździe przedstawicieli miast polskich, który ma odbyć się w Poznaniu dnia 15 i 16 września.

(o) Konkurs na stanowisko kierownika wydziału opieki społecznej Magistratu. Jak się dowiadujemy, Magistrat postanowił ogłosić konkurs na wakujące stanowisko kierownika wydziału opieki społecznej Magistratu.

(o) Przetarg na asfaltowanie ulic miejskich. W dniu wczorajszym odbył się w Magistracie przetarg na asfaltowanie ulic miejskich. Do przetargu stawiło się kilka firm. P rozpatrzeniu złożonych ofert przez sekcję techniczną, odpowiedni wniosek będzie przedłożony Magistratowi do zatwierdzenia na w tokowym jego posiedzeniu.

(a) Wykopanie kości ludzkich. Wczoraj na zauku Literackim podczas kopania rowu kanalizacyjnego natrafiono na znaczną ilość szkieletów ludzkich. Ilość kości świadczy, że w miejscu tym był niegdyś cmentarz.

SAMORZĄDOWA.
— (o) Posiedzenie wydziału powiatowego sejmiku wileńsko-trockiego. We czwartek, dnia 5 września, odbędzie się posiedzenie wydziału powiatowego sejmiku wileńsko-trockiego. Na porządku dziennym m. in. 1) sprawy drogowe, 2) sprawy rolne, w tem plan pracy nad podniesieniem rolnictwa w powiecie, 3) sprawy fermy Bukiszki.

(o) Zjazd pisarzy i wójtów gminnych. We wtorek, dnia 3 września, w lokalu wydziału powiatowego, odbędzie się zjazd wójtów i pisarzy gminnych pow. wileńsko-trockiego, zwolany dla omówienia spraw bieżących.

(o) Brukowanie ulic w miasteczkach. i wsiach pow. wileńsko-trockiego. Zawdzięcając inicjatywę starosty pow. wileńsko-trockiego p. Radwańskiego, praca nad brukowaniem ulic wsi i miasteczek powiatu jest w pełnym toku. W gm. Turgilejskiej z mających być wybrukowanymi 18 osiedli, w gm. brukowano dotychczas połowę, w gm. Szumskiej z 10 osiedli wybrukowano 4, w gm. Solecznickiej 8. W tem samym tempie posuwają się prace i w pozostałych gminach.

PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA.
— (o) Sprawa opiekunów społecznych. Jak się dowiadujemy, lista kandydatów na stanowiska opiekunów społecznych zostanie przedstawiona do zatwierdzenia Magistratowi przez wydział opieki społecznej w pierwszych dniach września.

SZKOLNA.
— W sprawie legitymacji dla uczni szkół powszechnych. Na wniosek Min. W. R. i O. P. wydane zostały akty, które umożliwiają zarządzenie uczniom szkół powszechnych od obowiązków wykazywania matryki szkolnych przy przejazdach ulgowych. Wywołane to zostało trudnościami w zaprowadzeniu matryki w szkołach powszechnych.

Egzaminy dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich. Egzaminy dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich w okresie jesiennym odbywać się będą od 18—31 października. Zgłoszenia pisemne należy składać do 28 września. Lokal komisji egzaminacyjnej mieści się: Uniwersytet II p.

Ze szkoły organizmów im. J. Montwilla. W roku bieżącym w zawodowej szkole organizmów J. Montwilla nastąpi otwarcie drugiego kursu, na którym będą wykładane następujące przedmioty: 1) religia, 2) gra organowa (bez pedalu), 3) harmonia, 4) solfeggio, 5) obrzędy, 6) wyszukiwanie śpiewów pod rubrykami, 7) tonacja kościelna, 8) język polski, 9) rachunkowość.

Na pierwszym kursie obowiązywać będą następujące przedmioty: 1) religia, 2) gra fortepianowa, 3) zasady muzyki, 4) solfeggio, 5) rubryki, 6) język łaciński, 7) początek śpiewu gregoriańskiego, 8) język polski.

Drabiny przystawione do domów niezem nie są oznakowane a nie daleki jak wczoraj widzieliśmy na ul. Dominikańskiej, jak czterech robotników przystawiało ogromną drabinę nie zwracając zupełnie uwagi na przechodniów.

Nie łatwiejszego jak jednemu z nich potknął się, a wówczas mógłby się stać nieszczęśliwym.

Należałoby, aby policja przypilnowała przedsiębiorców nakazując im odgradzać chodniki (czego w wielu wypadkach nie robi się) i przestrzegać bezpieczeństwa.

(a) W sprawie informowania prasy. Nieraz już podnosiliśmy sprawę odpowiedniego informowania prasy przez odnośne urzędy państwowe. Przy każdej okazji wyjaśnialiśmy że w interesie samych władz leży by informacje o wszelkich przejawach naszego życia pochodzący ze źródeł bezpośrednich co się rzezy ogromnie odbija na wartości danej informacji. Należy żywić by odnośne władze nareszcie zrozumiały nasze intencje i co by tak ważną sprawę ostatecznie nalezicie uregulowały.

Jaskrawym przykładem, że kontakt z prasą należy stale utrzymywać jest chociażby ostatni wypadek pod Łyngmlanami, gdzie jak donosiliśmy wczoraj został postrzelony szeregowiec K.O.P. W związku z tem zainteresowana brigada K.O.P. nadsyła pismo, w którym zaznacza że wprawdzie wypadek miał miejsce lecz że był to uciska i mimo ostrzeżenia go przez patrol, zbiegł do Litwy, raniąc w nogę żołnierza. Więcej w cytowanym piśmie jest zaznaczone, że całe zajęcie jest dziełem szowinistów litewskich, którzy prowokują różne zajęcia graniczne. W przed dzień umieszczenia notatki o zajściu pod Łyngmlanami brigada K.O.P. była zapytana o szczegóły. Jednakże informację się w tej sprawie współprac. gazet otrzymaliśmy wymijającą odpowiedź że nie o tem niewiadomo. Dopiero na drugi dzień po ukazaniu się notatki okazało się że brigada o wypadku nie wiedziała.

W takich warunkach trudno wymagać obiektywnych informacji, które siła rzezy są czerpane ze źródeł ubocznych.

TEATR I MUZYKA
— Teatr Polski. Pożegnanie zespołu artystów Teatru Polskiego oraz Marii Balcerkiewiczówny. Dziś Teatr Polski daje dwa widowiska: o godz. 3 z udziałem M. Balcerkiewiczówny i Stanisława Purzyckiego, K. Wyrwicz-Wichnowskiego i Wł. Malinowskiego. Grana będzie po raz ostatni święta komedia St. Kiedrzyńskiego „Oczy ks. Fatymy”.

Dzisiaj o godz. 6 zamknięcie sezonu 1928—29 r. Odegrana zostanie najnowsza komedia St. Kiedrzyńskiego „Miłość bez grosza”, na której publiczność bawi się wyborno.

— Występ F. i N. Parnellów. Święta para baletu opery warszawskiej Feliks Parnell i Nina Pawliczewska, która w triumfalnym pochodzie objechała wszystkie niemal najważniejsze stolice Europy, wystąpią dziś w sali Teatru Polskiego z własnym wieczorem. W wieczorne bierze udział znany wiołoncezlista A. Katz. Początek wieczoru Parnellów o godz. 8 min. 45.

— Występy Zuli Pogorzelskiej. We i piątek przyszłego tygodnia odbędą się w Teatrze Polskim 2 wieczory Zuli Pogorzelskiej.

CO GRAJĄ W KINACH?
Heljos — Człowiek z tłumu.
Ognisko kol. — Hotel Imperjal (Pola Negri).
Lux — Brudne pieniądze (Anna May Wong).

Światowid — Romans w sloopingu.
Piccadilly — Kochanka oficera ochrani.
Wanda — Powojenny mężczyzna.

WYPADKI I KRADZIEŻE
— (c) Z seminarjum prawostawnego przy ul. Ostrobramskiej skradziono koc z literami F. P. S.

(o) Ujęcie złodziei. Policja ujęła Leonarda Renta (Krakowska 23) i Stanisława Zienkiewicza (wieś Boremszki), którzy wieźli wiewprza wagi 150 kg. który jak się okazało był skradziony w Niemcencie. U Renta znaleziono pozątem rewolwer. Obu złodziei odesłano do policji w Niemcencie.

(c) Otrucie. Na ul. Piłsudskiego otrul się esencją octową Abram Kukiernak (adres niewiadomy). Samobójce w szpitalu żydowskiemu pomocy ułokowano w szpitalu żydowski.

(c) Utonęła podczas kąpeli. Wczoraj w dzień w sadzawce koła cegielni we wsi Hrybiszki utonęła podczas kąpeli 18 letnia Weronika Skoczek (Dunajek dom wł.). Wydobyto ją z wody gdy już nie żyła.

(c) Motocykl wpadł na przechodnia. Na moście Zarzecznym motocykl kierowany przez nieustalonego osobnika wpadł na przechodzącego Mikolaja Radzyńskiego (Mostowa 15), który ulecił poranieniu głowy.

(c) Okradzenie sklepiku. Do sklepu ze słodyczami Boczkowa (Wielka 42) dostali się złodzieje i wynieśli 40 kg. czekolady, 30 zł. z kasy oraz półtora do zawieszania okien na ogólną sumę 500 zł.

(c) Zmarł nagle 82-letni Tomasz Statkiewicz (Szepetycki 6). Przyczyna zgonu: starość.

RADJO.
Niedziela, dnia 1 września 1929 r.

10.10 - : Transmisja dzwonów katedralnych i nabożeństwa z katedry wileńskiej. Chór pod dyr. prof. Władysława Kalinowskiego. 11.45—11.55: Wystawa Poznańska mówi. 11.56—12.10: Sygnal czasu, hejnał oraz komunikat meteorologiczny. 12.10—13.00: Poranek muzyki popularnej. Orkiestra pod dyr. Leona Dimanta. 16.00—17.00: Transm. z Warszawy. Odczyty rolnicze 17.00—17.45: Transm. z Warszawy. Mecz lekko-atletyczny Czechy—Polska. 17.45—18.35: Transmisja z Warszawy. Koncert popularny. 18.35—19.00: Audycja dla dzieci. Bajeczki dla najmłodszych opowie Zofia Tokarczykowa 19.0—19.25: Wędrowki po Francji. Francuskie piosenki regionalne wykona Serjusz Konter. 19.25—19.50: Transm. z Warszawy. „Jak doszli do bogactwa sławni milionierzy amerykańscy” wygl. inż. Eugenjusz Porębski. 19.50— : Transm. z Teatru Wielkiego w Poznaniu. Opera „Hrabina” Stanisława Moniuszki. Po operze Komunikaty oraz muzyka taneczna z Warszawy.

Poniedziałek, dn. 2 września 1929 r.
11.56—12.05: Sygnal czasu z Warsz. i hejnał. 12.05—12.50: Gramofon. 12.50—13.00: Wystawa Poznańska mówi 13.00— : Komunikat meteorologiczny z Warszawy. 16.55—17.15: Program dzienny, repertuar i chwilka litewska. 17.25—17.50: Audycja dla młodzieży „Dzieciństwo wielkich Polaków” (Stefan Żeromski) wygl. Helena Krawczykówna. 17.50—18.00: Wystawa Poznańska mówi. 18.50—19.00: Koncert muzyki popularnej. Orkiestra pod dyr. Eugenjusza Dzierulskiego. Transmisja na inne stacje. 19.00 19.25: Audycja recytacyjna: wiersze Zofii Rościszewskiej wygl. Wacław Malinowski art. dram. 19.25—19.55: „Wrażenia z podróży do Italji” wygl. J. Horoszkiewiczówna sekretarz USB. 19.55—20.05: Sygnal czasu i program na dzień następny. 20.05—20.30: „Opera w przełomie” odczyt z dz. „Muzyka” wygl. St. Węstawski. 20.30—22.00: Koncert międzynarodowy z Wiednia. 22.00—22.45: Transm. z Warsz. Komunikaty. 22.45—23.45: Muzyka taneczna z restauracji „Polonia” w Wilnie.

OGŁOSZENIE.

Nie patrzcie na to iż mamy jeszcze lato!

Nie zapominajcie że niebawem nadejdzie surowa zima, a w więc

dobrze pamiętajcie że oszczędne gospodynie i matki tylko teraz sprawują sobie swym dzieciom

piaszczki futrzane palta zimowe i jesionki jako również i ubiory męskie i damskie

Najtaniej i najsolidniej w największym i najelegantszym magazynie konfekcyj męskiej i damskiej i składzie futer

P. LANCMANA
Wilno, Wielka 56.
(obok kościoła Św. Kazimierza)

Ważne dla Właścicieli autobusów

W myśl Ustawy z dn. 31 I, Dz. U. ma być każdy autobus zaopatrzony w apteczke. Kompletna apteczke przepisowa w skrzyneczce po cenie 25 zł. wysła: Fabryka Chem. Farmac. „SANATOR” w Bydgoszczy.

Przyjmę na mieszkanie z pełnym utrzymaniem jedną lub 2 uczennice z inteligentnej rodziny

Troskliwa opieka zapewniona, suchy, światły pokój, pianino. Wszelkie wygoły z łazienką. Telefon N. 736 od godz. 9-jej do 4-jej. Adres: Ul. Śluckska 15.

GIEŁDA WARSZAWSKA

31 sierpnia 1929 r.

Dewizy i waluty:	Tranz.	Sprz.	Kupno
Dolary	8,88,5	8,90,5	8,86,5
Belgia	124,00	121,31	123,68
Kopenhaga	237,40	238,00	236,80
Budapeszt	155,60	155,90	155,20
Holandja	337,35	358,25	356,45
London	43,22	43,33,5	43,12
Nowy-York	8,90	8,92	8,88
Oslony	237,52	238,12	236,92
Paryż	34,89,5	34,98	34,81
Praga	26,41,5	26,48	26,35
Szwajcaria	171,64	172,07	171,21
Stokholm	238,94	239,54	238,34
Wiedeń	125,57	125,88	125,26
Włochy	46,63,5	46,75	46,52

Marka niemiecka 212,36
Gdańsk 172,85
Ruble złote 4,63,5 (za jeden rubel złoty).
Dolar w obr. prywatn. 8,88,25

ŻĄDAJCIE
we wszystkich aptekach i składach aptecznych znanego środka od odcisków

Prow. A. PAKA

OSŁABIEŃCE
BLEDNICĘ
LECZY

HEMOGEN
oryginalny tylko
z firm

KLAWE

INTERNAT Tow. Wychow. Oświatowego „PRZYSZŁOŚĆ” dla uczniów szkół średnich, przyjmuje nowostępujących na warunkach przystępnych. Wilno, ul. Zarzeczna 5-a tel. 11-49.

GIEŁDA WARSZAWSKA

31 sierpnia 1929 r.

Dewizy i waluty:	Tranz.	Sprz.	Kupno
Dolary	8,88,5	8,90,5	8,86,5
Belgia	124,00	121,31	123,68
Kopenhaga	237,40	238,00	236,80
Budapeszt	155,60	155,90	155,20
Holandja	337,35	358,25	356,45
London	43,22	43,33,5	43,12
Nowy-York	8,90	8,92	8,88
Oslony	237,52	238,12	236,92
Paryż	34,89,5	34,98	34,81
Praga	26,41,5	26,48	26,35
Szwajcaria	171,64	172,07	171,21
Stokholm	238,94	239,54	238,34
Wiedeń	125,57	125,88	125,26
Włochy	46,63,5	46,75	46,52

Marka niemiecka 212,36
Gdańsk 172,85
Ruble złote 4,63,5 (za jeden rubel złoty).
Dolar w obr. prywatn. 8,88,25

ŻĄDAJCIE
we wszystkich aptekach i składach aptecznych znanego środka od odcisków

Prow. A. PAKA

OSŁABIEŃCE
BLEDNICĘ
LECZY

HEMOGEN
oryginalny tylko
z firm

KLAWE

INTERNAT Tow. Wychow. Oświatowego „PRZYSZŁOŚĆ” dla uczniów szkół średnich, przyjmuje nowostępujących na warunkach przystępnych. Wilno, ul. Zarzeczna 5-a tel. 11-49.

Dr. Łukiewicz
Wenerolog
Powrócił i znów przyjechał.
ul. Mickiewicza 9 (wejście od ul. Sniadeckich 1).

Dr. Krasnosielski
Lekarz-Dentysta
Wielka 21
WZNOWIŁ PRZYJĘCIA od g. 9—2 i 4 i pół—7 i pół.

Dr. D. Zeldowicz
POWRÓCIŁ.
Mickiewicza 24, tel. 277.

Dr. A. GLOBUS
(choroby skórne i weneryczne).
Wileńska 22. POWRÓCIŁ.

BEZPŁATNIE

WIELKA POWSZECHNA ENCYKLOPEDIA WYDAWNICTWA GUTENBERGA

W ośmiu krajach europejskich pracuje Wydawnictwo Gutenberga nad rozpowszechnianiem dzieł wszechświatowej literatury, i praca nasza wydała wspaniałe wyniki. Miliony ludzi znajdują się dzięki nam w posiadaniu wartościowych bibliotek domowych, będących radością każdego kulturalnego człowieka.

Obecnie wydajemy największe nasze dzieło

WIELKA POWSZECHNA ENCYKLOPEDIĘ WYDAWNICTWA GUTENBERGA

Pierwszy i drugi tom już się pojawił, trzeci znajduje się w druku.

Do dzisiaj posiadanie tak wspaniałego dzieła było udziałem bogaczy, ale dzisiaj każdy może stać się właścicielem

WIELKIEJ ENCYKLOPEDIJI

gdyż my dajemy każdemu czytelnikowi tego pisma całkowicie wydanie bezpłatnie, o ile natychmiast nadesła niżej załączony kupon pod adresem naszej centrali w Krakowie, a światowa marka naszej firmy gwarantuje czytelnikowi, że otrzymamy naszych przysiężeń.

ENCYKLOPEDIA WYDAWNICTWA GUTENBERGA

ukaze się w dużej formacie, w 150 zeszytach, w których blisko 4.000.000 słów i 10.000 różnych ilustracji złożą się na potężne dzieło, informujące **wszystkich o wszystkim**. W każdej rodzinie powinna się znajdować nasza **Encyklopedia**, z której każdy może czerpać niesłychanie bogactwa.

Tylko opakowanie i koszt reklamy wymagają zwrotu kosztów w wysokości 35 groszy od zeszytu. Każdy ma również okazję otrzymać Encyklopedję w sprawie po bajecznie niskiej cenie, na co otrzyma wyczerpujące wyjaśnienia w naszym prospekcie.

Prosimy nie przysłać zgóry żadnych pieniędzy wzgl. znaczków. Zamówienia są ważne tylko dla kuponów, otrzymanych w ciągu 10 dni.

WYDAWNICTWO GUTENBERGA

KRAKÓW, DUNAJEWSKIEGO 2.

Niżej podpisany życzy sobie otrzymać bezpłatnie Powszechną Encyklopedję Wydawnictwa Gutenberga

Imię i nazwisko: _____
Dokładny adres: _____

Kupon A. 123.

DH. Leonard PIKIEL i Syn

Wilno, WIELKA 7, Telefon 11-55

Na sezon JESIENNO-ZIMOWY magazyn bogato zaopatrzony w towary najprzedniejszego gatunku

MĘSKIE na PALTA, KOSTJUMY i FUTRA i DAMSKIE JEDWABIE WEŁNY, WELWETY i in. Towary bielzone, lniane i bawełniane. KOCE, KOŁDRY, PLUSZE, FIRANKI. MATERJAŁY MEBLOWE, CHODNIKI.

Dla uczącej się młodzieży materiały na palta i mundury.

CENY, jak zwykle, NISKIE.

Firma egz. od 1874 r.

Skład Fortepianów, Pianin i Fisharmonji

K. Dąbrowska.

Wilno, ul. Niemiecka 3, m. 6.

Wielki wybór najlepszych zagranicznych i krajowych instrumentów tylko gwarantowanej jakości

SPRZEDAŻ I WYNAJĘCIE.

FARBUCIE OBUWIE

i INNE WYROBY SKÓRZANE NAJLEPSZIMI KRAJOWYMI FARBAMI

KOLORYT

Majątek ziemski!

Do sprzedania w powiecie Działdowskim majątek ziemski z kompl. inwentarzem żywym i martwym o obszarze 1186 ha w tem: 429 ha roli, 315 ha łąk, 397 ha lasu, rola jęczmiennie-żytnia. Majątek posiada 140 krów dojnych i odstawia rocznie 40 szt. opasów oraz 320 tuczników. Roczna produkcja mleka 370.000 litrów. W majątku znajduje się gorzelnia, własna wytwórnia prądu elektr. oraz urządzenie mleczarni. Mleko odstawia się do mleczarni o 2 km. od folwarku oddalonej. Budynek gospodarcze maszynowe w bardzo dobrym stanie. Dworek o 13 pokojach z ogrzewaniem centralnym, kanalizacją, wodociągami, wodą ciepłą, światłem elektrycznym. Cena zł. 2.000 za ha. Oferty do „P.A.R.” - Toruń, Szeroka 46 pod Nr 570. 0892-1

Dzięki wybitnym walorom konstrukcyjnym

Angielskie samochody

MORRIS

znakomicie spełniają swą rolę na polskich drogach kresowych

Nowe modele samochodów MORRIS:

osobowe (4-ro i 6-cio cylindrowe) takówki (landoletki 6-cio osobowe) ciężarowe i autobusy (4-ro i 6-cio kołowe)

Na dogodnych warunkach poleca zastępstwo wileńskie:

Wileńska sprzedaż samochodów, Wileńska 8 Skład części zapasowych obficie zaopatrzony.

Na sezon szkolny

Polski sklep papieru i materiałów piśmiennych WŁADYSŁAWA PUHACZEWSKIEGO

(dawniej K. Rio)

Wilno, ul. Zamkowa Nr. 7.

Poleca w wielkim wyborze wszelkie artykuły piśmienne dla młodzieży szkolnej

Posiada na składzie papiery różnych gatunków, przybory kancelaryjne, artykuły malarskie i kreślarskie, ramy, obrazy. Pocztówki z wioakami Wilna oraz inne artystycznie wykonane. Bilety wizerunkowe i t. d.

TOWAR PIERWSZORZĘDNY CENY PRZYSTĘPNE

JUŻ 7-go września

ROZPOCZYNA SIĘ CIĄGIENIE WIELKIEJ 5 KLASY 19-ej LOTERJI PAŃSTWOWEJ

i trwać będzie do dnia 9-go października r. b.

Wygrać można Główna wygrana 750.000 zł.

400.000, 350.000, 150.000 100.000, 2 po 75.000, 2 po 60.000, 3 po 50.000, 6 po 25.000, 8 po 20.000 i wiele, wiele innych

Ogólna suma wygranych około 25 milionów zł.

Co drugi los wygrywa

Przeto każdy z Was TY, ON, ONA, WY WSZYSCY zwartymi szeregami zgłoście się do naszej słynnej kolektury ze szczęścia i zaopatrzyć się w nasze szczęśliwe losy.

Nasze szczęśliwy adres:

E. LICHTENSTEIN i S-ka, WARSZAWA

Oddział w Wilnie, Wielka 44, tel. 425.

Łaskawe zlecenia prowincji załatwiamy odwrotną pocztą szybko i akuratnie

Konto P. K. O. 81.051. Adres dla depesz „Lichtos” Wilno. Firma egz. od r. 1835.

WILLA z 16 pokojów ze wszelkimi wygodami elektrycznością, sprzedaje się w Nowo-Wilnie. Willa znajduje się o 1 i pół km. od stacji i niedaleko rzeki. Objekt 1 i pół dziesięcin, budynek i ogród owocowy. Dowiedzieć się w Biurze Ogłoszeń S. JUTANA, Wilno, Niemiecka 4 tel. 222. -2

ARTRETYCY - REUMATYCY

nie bierzcie za wodę

VICHY CÉLESTINS

z naturalnego źródła Rządu Francuskiego wód fabrykowanych sztucznie noszących nieprawie nazwę VICHY

Żądajcie marki

„VICHY - ÉTAT”

FORTEPIANY Fisharmonje PIANINA

pierwszorządnych firm krajowych i zagranicznych

Długoferminowe splaty - Wielki wybór.

SKŁAD FORTEPIANÓW

Gebethner i S-ka

Warszawa, Krak. Przedm. 17. -2

PODRĘCZNIKI SZKOLNE

do wszystkich Zakładów Naukowych poleca w wielkim wyborze

KSIĘGARNIA

Wacława Mikulskiego

WILNO. WILEŃSKA 25. TEL. 664.

Ponadto kupuje, sprzedaje oraz zamienia

Podręczniki używane

Zamówienia z prowincji załatwia odwrotnie.

Do wynajęcia

Willa z 10 pokojów, 6 1/2 ubikacji, z centralnym ogrzewaniem i wszelkimi wygodami, mieszcząca się w ogrodzie, w centrum miasta położona Informacji udziela administrator p. Racan W. Pohulanka 17 (były 11) lub. t. lefon 855. -7

Poszukujemy mieszkania

parterowego, kilkupokojowego, na zakład przemysłowy w okolicy ul. Garbarskiej, Tatarskiej, Mostowej, Arsenalskiej Oferty do administracji „Stowa” pod S. S.

Pierwsze źródło WĘGLA

sprowadza GÓRNOŚLĄSKIEGO konc.

GIESCHE S. A. Kafowicz.

opalnie: Cleofas, Frankenberg, Wilhelm, Carmer i Richthofen.

Jagiellońska 6, tel. 14 97.

Dostawa od 1 tony w wozach plombowanych.

Najlepsi Kinematograf

Kulturalne-Oświatowy

SALA MIEJSKA

ul. Ostrobramska 5.

Od dnia 1 do 4 września 1929 r. włącznie będzie wyświetlany film:

„Przeznaczenie”

Według powieści Leo Belmonta. Dramat w 12 aktach krajowej produkcji. W rolach głównych

Mała Marta: BIANKA DODO i Mały Zbyszko: MUSIA DAJCHES.

Kasa czynna od godz. 5 m. 30. Początek seansów od g. 6-ej. W niedzielę i święta kasa czynna od g. 3 m. 30. Początek seansów od godziny 4-ej.

KINO-TEATR

„HELIOS”

Dziś! Przebieg o którym

długo mówić i myśleć będzie Wilno! „CZŁOWIEK z TŁUMU” (Motloch). Wybitnie silny dramat. W rolach głównych

JAMES MURRAY i ELEONORA BOARDMAN. — Luna Park Nowego Jorku. — Niesłychane napięcie, emocja i podziw. Arcydzieło, które podbiło wszystkie umysły i serca! Spieszcie wszyscy na ten film. Początek seansów o godz. 4, 6, 8 i 10,15.

LEKARZE

DOKTOR

L. GINSBERG

choroby weneryczne, syfilis i skórne. lu.

WILEŃSKA 3, telefon 567. Przyjmuje od 10 do 1 i od 4 do 7

Plombowanie i usuwanie zębów bez bólu. Porcelanowe i złote korony. Sztuczne zęby. Wojskowym i urzędnikom i uczącym się. Oflarna 4 5-7 p.p. W. Pohulanka 5. Przyjmuje: od ka 2, róg Zawalnej 8-1 i od 4-7. W.Z.P.

Dr. POPILSKI

choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 10 do 1 i od 5-7 p.p. W. Pohulanka 5. Przyjmuje: od ka 2, róg Zawalnej 8-1 i od 4-7. W.Z.P.

Dr. G. WOLFSON

weneryczne, moczopłciowe i skórne. ul. Wileńska 7, tel. 1067. -4118

DOKTOR

D. ZEBDOWICZ

chor. weneryczne, syfilis, narządów moczowych, od 9-1, od 5-8 wiecz. Elektroterapia (diatermia).

Kobieta-Lekarz

Dr. Zeldowiczowa

KOBIECE, WENERYCZNE, NARZĄDÓW MOCZOWYCH, od 12-2 i od 4-6, ul. Mickiewicza 24, tel. 777.

Doktor-Medycyny

A. GYMBLER

choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Elektroterapia, diatermia. Sollux. go. Wilno, Mickiewicza 12, róg Tatarskiej 9-2 i 5-8 W.Z.P. 43

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Wydz. Zdr. Nr. 3

Przyjmuję Tańsi konwikt

uczniów na mieszkanie dla aspirantów do nie z całkowitemu stanu duchownego: utrzymaniem. Wileń. Zarzeczna 28 m. 3. ską 37 51. -0

Pokój

Ciepły umeblowany z 2-3 duże pokoje z elektrycznością jasny kuchnią i wygodami, wejście osobne Jagiellońska 8 m. 14. Sierakowskiego 25-17 d. Sztralla

Do wynajęcia

duży, słoneczny pokój z utrzymaniem lub bez. Przyjmę też na stancję uczniów. Ofiarna 2 m. 16. 0 Mickiewicza 31 m. 4.

Pokoje do odnajęcia

duży, słoneczny pokój z utrzymaniem lub bez. Przyjmę też na stancję uczniów. Ofiarna 2 m. 16. 0 Mickiewicza 31 m. 4.

Do wynajęcia

duży, słoneczny pokój z utrzymaniem lub bez. Przyjmę też na stancję uczniów. Ofiarna 2 m. 16. 0 Mickiewicza 31 m. 4.

Do wynajęcia

duży, słoneczny pokój z utrzymaniem lub bez. Przyjmę też na stancję uczniów. Ofiarna 2 m. 16. 0 Mickiewicza 31 m. 4.

Przyjmę

studenta na stancję tylko z domem zamieszkałym w wieku od 10 do 16 lat, opieką rodzicielską, pomoc w nauce na miejscu. Dobrym językiem polskim. Zgłoszenia: ul. Mickiewicza 37 m. 23. -0 2 godziny dziennie.

Samotnemu

solidnemu lokatorowi 1 lub 2 pokoje do wynajęcia w luksusowym mieszkaniu z telefonem. Antokolska 24-a m. 1-a. -0

Mieszkanie

4 pokoje i kuchnia do wynajęcia. Legionowa 41. -0

Uczę się

dziewczynki przyjmują na stancję. Zgłaszać się od 12-1 g. i od 2-4 g. ul. Zakretowa 7 m. 10 (bliz gimn. Nazaret). Leonja Kontrymówna 0592-6

Dla ucznia

pokój z utrzymaniem do wynajęcia. Ul. Szeptyckiego 24 4. -0

Internet

Od 1-go września b. r. otwiera się internat dla uczniów gimnazjalnych czterech starszych klas przy ulicy Mickiewicza 19 m. 6. Opieka męska i korepetycja na miejscu. Zapisy przyjmują się codziennie prócz świąt od g. 10-12. Mickiewicza 19 m. 2.

Do wynajęcia

pokój z utrzymaniem (Mickiew. 46-6 tamże do sprzedania wylęgarnia, samowar, kuchnia spiryt.).

2 i 4 pokoje

umeblowane, solidnym Mostowa 9 m. 23.

Sz Koleżankę

ktoś znalazła ZEGAREK w ZAKRECIE w piątek dnia 30 b. m., proszę uprzejmie o pozostawienie swego adresu w adm. „Stowa”, bądź o łaskawe wstąpienie na Zakretową 38-A. Stud. U. S. B. -0

Nawozy sztuczne fosforowe

NAJTANIEJ sprzedaje Sklep Rolniczy Szwarcowy i Wielka 15). -0

Wysoko rasowe Karpie tarlaki

do sprzedania Adr. poczta Lebedzińskie m. Malinowszczyzna. Bol. Świętorzkiego. Zamówienia są przyjmowane do 24 września r. b. Szczegóły w miejscu. -7

Do „Stowa”

i do wszystkich pism Nekrologi, Ogłoszenia różne i Reklamy po cenach bardzo tanich załatwia Biuro Reklamowe Stefana Grabowskiego w Wilnie Garbarska 1, t. l. 82

DOM dochodowy

w centrum miasta z kilku sklepami sprzedawcy za 3.500 dol. Wileńskie Biuro Komisowo - Handl. Mickiewicza 21, tel. 152. -1

Wielce szlachetnemu pracownikowi

zawodowi z gazy w Lanowicach (Kijowska 19/1) p. Janowi Łukjanowiczowi, który opublikował w gazetach o Lombard Biskupa 12. kawał w gazetach o 9192-0 znaleźnieniu zgubionej walizki i wręczył ją właścicielowi, serdecznie „Bóg zapłać”.

Każdą sumę gotówki w dolarach, rublach i złotych obiegowych lokujemy na dobre oprocentowanie bez ryzyka

Dom. H-K., Zachęta” Mickiewicza 1, tel. 9-05. -0

Kupię Antokolska 62 - 3

62 - 3

Kupię Antokolska 62 - 3

62 - 3

Kupię Antokolska 62 - 3

62 - 3

Kupię Antokolska 62 - 3

62 - 3

Kupię Antokolska 62 - 3

62 - 3